

Sygn.akt II Ka 25/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Klimas

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale Łukasza Sobczaka prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kole

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2019 roku

sprawy A. K. (1), A. K. (2), P. J., M. K.

oskarżonych o przestępstwo z art. 279 § 1 kk, art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 18 § 3 kk w zw. z art. 279 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora i oskarżycielkę posiłkową

od wyroku Sądu Rejonowego w Kole

z dnia 25 .10. 2018 roku sygn. akt IIK 626/18

1.uchyła zaskarżony wyrok w całości w odniesieniu do oskarżonych A. K. (1), A. K. (2) i M. K. i sprawę w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania sądowi I instancji,

2.uchyła zaskarżony wyrok w odniesieniu do oskarżonego P. J. i na podstawie art. 17§1 pkt 5 kpk umarza postępowanie wobec tego oskarżonego,

3.kosztami procesu w części przypadającej od oskarżonego P. J. obciąża Skarb Państwa.

Anna Klimas

Sygn. akt IIKa 25/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kole z dnia 25 października 2018 roku sygnatura akt II K 626/18 A. K. (1), A. K. (2), P. J. i M. K. zostali skazani za przestępstwo z art. 279 § 1 kk przy czym M. K. za pomocnictwo do tego przestępstwa, a P. J. w zw. z art. 64 § 1 kk. Oskarżonym wymierzono kary bezwzględnego pozbawienia wolności i kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania orzekając w tym przypadku dozór kuratora sądowego i nakładając obowiązek określony w przepisie art. 72 § 1 pkt 7 kk. Na podstawie art. 46 § 1 kk orzeczono wobec oskarżonych solidarnie obowiązek naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej W. M. w kwocie 2000 zł.

Apelację od tego wyroku wniósł prokurator na korzyść oskarżonego A. K. (1) oraz wniosła apelację oskarżycielka posiłkowa W. M. zaskarżając wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o obowiązku naprawienia szkody co do wysokości tego obowiązku. Strony otrzymały odpisy apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja prokuratora okazała się w pełni zasadna. Prokurator zarzucił w swojej apelacji, że oskarżony A. K. (1) nie posiadał obrońcy pomimo, że udział obrońcy w rozprawie był obligatoryjny czym naruszono przepis art. 79 § 1 pkt 1 kpk co stanowi bezwzględny przyczynę odwoławczą określoną w przepisie art. 439 § 1 pkt 10 kpk. Istotnie należy uznać, że doszło do zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej bowiem w trakcie postępowania przed sądem I instancji oskarżony nie miał obrońcy mimo, że był osobą, która nie ukończyła 18 lat. Z akt sprawy wynika, że oskarżony urodził się w dniu (...). Wykładnia językowa przepisu art. 79 § 1 pkt 1 kpk prowadzi do wniosku, że ten przypadek obrony obligatoryjnej dotyczy osoby, która w czasie postępowania nie ukończyła 18 lat. W dniu rozprawy tj. w dniu 25 października 2018 roku oskarżony nie miał ukończonych 18 lat. Mimo, że obecnie oskarżony ukończył 18 lat i mając świadomość tego, że obecnie nie zachodzi przypadek obrony obligatoryjnej z w/w przyczyn sąd odwoławczy był zmuszony uchylić zaskarżony wyrok w odniesieniu do A. K. (1) z powodu zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej i przekazać sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Jako zasadną sąd uznał także apelację oskarżycielki posiłkowej W. M. . Należy zgodzić się, z twierdzeniem skarżącej, że w obecnym brzmieniu art. 46 § 1 kk jest to środek kompensacyjny, którego celem jest ustalenie, przy zastosowaniu przepisów prawa cywilnego, rozmiaru szkody i orzeczenie obowiązku naprawienia szkody. Sąd I instancji stwierdził, że ustalił wartość szkody w oparciu o pierwotne zeznania pokrzywdzonej ale podał także, że trudno w drodze postępowania karnego prowadzić szczegółowe czynności mające na celu ustalenie precyzyjnie całego zakresu szkód i pokrzywdzona może dochodzić roszczeń w drodze procesu cywilnego, przy czym w wyroku nie określił, że jest to szkoda częściowa, można sądzić, że w takim wypadku całkowita. Tymczasem pokrzywdzona podała faktycznie wartość szkody na około 2000 zł ale podała także, że wartość szkody mogła wynosić 6000-7000 tysięcy zł a nawet 10000 złotych oceniając ją całościowo. Przy takim ujęciu art. 46 § 1 kk jako środka kompensacyjnego sąd I instancji powinien pochylić się bardziej nad ustaleniem wysokości obowiązku naprawienia szkody, zwłaszcza, że szkodę należy rozumieć w szerszym ujęciu, czyli faktycznie poniesionej szkody, a nie tylko w zakresie wartości mienia zabranego w celu przywłaszczenia. Celem przepisu art. 46 § 1 kk jest orzekanie w ramach procesu karnego na podstawie przepisów prawa cywilnego obowiązku naprawienia szkody. Wprowadzenie zmiany w brzmieniu art. 46 § 1 kk umożliwia jednoczesną rezygnację z powództwa cywilnego, a głównym celem zmiany było skrócenie postępowania bez uciekania się do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania karnego. W związku z powyższym koniecznym stało się wydanie wyroku kasacyjnego. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie wartości szkody tj. przesłuchać oskarżonych oraz co najmniej świadków J. M. i W. M. oraz rozważyć przeprowadzenie dowodu z opinii rzeczoznawcy zgodnie z wnioskiem oskarżycielki posiłkowej zawartym w apelacji co prowadzi do wniosku, że przewód sądowy należy przeprowadzić w całości.

W związku z tym, że w toku rozprawy apelacyjnej przedłożono odpis aktu zgonu oskarżonego P. J. zaistniała ujemna przesłanka procesowa do prowadzenie postępowania wobec tego oskarżonego(art. 17 § 1 pkt 5 kpk) i z tych powodów wyrok co do tego oskarżonego należało uchylić i umorzyć postępowanie w tym zakresie.

Z wyżej podniesionych powodów orzeczono jak w wyroku zgodnie z przepisami art. 439 § 1 pkt 10 kpk i art. 437 § 1 i 2 kpk.

Anna Klimas